

2. 6. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Praktický přehled k nové evidenci skutečných majitelů

Dne 1. června 2021 vstupuje v účinnost nový zákon č. [37/2001](#) Sb., o evidenci skutečných majitelů. K tomuto dni tak mají povinné osoby povinnost podat návrh na zápis skutečného majitele do evidence skutečných majitelů. Důsledky nesplnění této povinnosti jsou celkem závažné, a to zejména pro obchodní korporace. V případě, že není skutečný vlastník zapsán v evidenci skutečných majitelů, dojde ze zákona k pozastavení hlasovacích práv skutečného majitele na valné hromadě a zákazu společnosti vydat skutečnému majiteli podíl na zisku či jiný prospěch, který mu plyne ze společnosti.

Pro ty, kteří dosud tedy návrh na zápis skutečného majitele do evidence skutečných majitelů nepodali, přinášíme praktické shrnutí, jak takový návrh podat.

Na koho se vztahuje povinnost podat návrh?

Podle nové úpravy platí, že povinnost podat návrh na zápis skutečného majitele mají všechny právnické osoby, které mají svého skutečného majitele nebo svěřenského správce. Skutečným majitelem je fyzická osoba, která

- a. má právo přímo nebo nepřímo na více než 25 % příjmů či prospěchu dané společnosti; nebo
- b. její podíl na společnosti významně převyšuje podíly ostatních společníků, zejména pokud takový podíl přesahuje 25 %.

V praxi se tak bude jednat o všechny obchodní korporace, svěřenské fondy, zapsané spolky, fundace či nadace, na které se nebude vztahovat režim automatického průpisu údajů.

Kdo podává návrh?

Zpravidla podává návrh dotčená právnická osoba či hlavní spolek v případě, že se zapisují údaje o pobočném spolku. Návrh také může podat osoba, která na tom má oprávněný zájem. Osobou, která má právní zájem může například být právě skutečný majitel.

Kdo všechno může být skutečným majitelem zapsaným v evidenci?

Zákon dále zakotvuje právní domněnky v případě, že nelze určit skutečného vlastníka podle podílu na hlasovacích právech nebo podílu na příjmech z korporace nebo v případě, že osobou s koncovým vlivem je jiná korporace.

V takových případech platí, že skutečným vlastníkem je každá osoba ve vrcholném vedení dané společnosti, tj., jednatelé či členové správních rad či představenstvech.

Co se zapisuje?

O skutečném majiteli se eviduje jeho celé jméno a bydliště či místo pobytu, datum narození a rodné číslo a občanství.

O společnosti se eviduje postavení skutečného majitele, velikost jeho přímého nebo nepřímého podílu a popis případné struktury vztahů, kterým skutečný vlastník uplatňuje vliv nebo získává prospěch ze společnosti.

Datum, kdy se fyzická osoba stala skutečným majitelem a kdy přestala být skutečným majitelem.

Jak podat návrh?

V případě obchodních korporací je povinnost podat návrh elektronicky popř. prostřednictvím notáře. Ostatní subjekty jej mohou podat v listinné podobě. Elektronické podání musí být vždy opatřeno kvalifikovaným elektronickým podpisem. Listinné návrhy musejí mít podpis úředně ověřený.

Co musí být přílohou?

Návrh musí obsahovat veškeré přílohy, které prokazují zapisované údaje vyjma údajů, které jsou zjistitelné z jiných rejstříků. Bude se zejména jednat o údaje z obchodního rejstříku či rejstříku živnostenského podnikání, pokud je v nich zapisovaná osoba evidována.

U zahraničních fyzických osob, je vždy nutné doložit doklad totožnosti, zejména pas či občanský nebo obdobný průkaz, popř. výpis z evidence osob. U zahraničních právnických osob je třeba doložit výpis z obchodního rejstříku.

K návrhu na zápis do evidence je nutno přiložit dokumenty, které mají prokázat postavení skutečného majitele či strukturu vztahů v rámci evidující společnosti. Jedná se o stanovy nebo společenskou smlouvu evidující osoby a její seznam společníků, rozhodnutí valné hromady či obdobného rozhodnutí nejvyššího orgánu evidující osoby o rozdělení a výplatě zisku, prohlášení společníků evidující osoby o jednání ve shodě, prohlášení společnosti nebo skutečného majitele o tom, že daná osoba je skutečným majitelem anebo o struktuře vztahů zapisovaných do evidence.

Jako výhodu vidíme, že vše lze dodat v prosté kopii. Odpadá tak povinnost cokoliv apostillovat či jinak ověřovat. V případě, že jsou listiny v cizím jazyce přikládají se v originálním znění a k tomu se přikládá prostý překlad do českého jazyka.

V případě, že se provádí zápis prostřednictvím notáře, pak přílohy mohou být v listinné podobě, byť se jedná o elektronické podání.

Automatický průpis údajů

Zákon usnadňuje povinnost podat návrh tak, že v určitých případech dojde k průpisu do evidence skutečných majitelů automaticky.

V případě společností s ručením omezeným se automaticky propíše jako skutečný majitel osoba, která je v obchodním rejstříku vlastníkem podílu vyšším než 25 % anebo jediný akcionář akciové společnosti. V případě spolku to je pak člen statutárního orgánu spolku.

V případě svěřenských fondů se pak automaticky propíše osoba, která je zakladatel anebo správce svěřenského fondu. V případě fundací, ústavů nebo obecně prospěšných společností se automaticky propíše jako skutečný vlastník zakladatel nebo člen správní či dozorčí rady.

Důsledky nesplnění povinnosti

Nejzávažnější sankcí za nesplnění povinností zápisu do evidence skutečných majitelů je pozastavení hlasovacích práv skutečného majitele, které v nejzávažnějších případech může znamenat paralýzu

společnosti. Zejména pak v otázkách jako je schválení účetní závěrky společnosti či rozdělení zisku mezi společníky. Může také dojít k tomu, že přijatá rozhodnutí valné hromady mohou být napadena pro jejich neplatnost, kdy buď budou přijatá v rozporu se zákonem nebo naopak nebude dostatek hlasů pro usnášeníschopnost valné hromady či nebudou přijata z důvodů pro nedostatek hlasů.

Nepodání návrhu na zápis do evidence může být porušením povinností jednat s péčí řádného hospodáře a statutární orgán pak bude odpovědný za náhradu škody, kterou tím společnosti způsobil.

Dalším závažným důsledkem je zákaz vyplatit zisk skutečnému vlastníku nezapsanému do evidence. Právo na takto nerozdělený zisk pak do jednoho roku zaniká. Pokud by společnost vyplatila zisk i přes zákaz, jedná se o porušení zákona, a tedy i porušení povinností jednat s péčí řádného hospodáře a opět by se společnost, popř. společníci mohli po statutárním orgánu domáhat náhrady škody takto způsobené.

Mgr. Jan Heřmanský,
advokát

[LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.](#)

Václavská 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 200 700
e-mail: office@legalite.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost - prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavatelem podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Jak soutěžní právo reaguje na pohlcování startupů technologickými giganty aneb fenomén vražedných akvizic](#)
- [Žaloba na fair exit vůči společníkům s. r. o. jednajícím ve shodě](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel x společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)